

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันการพัฒนาที่ยั่งยืนได้กลายเป็นสิ่งที่ผู้คนทั่วโลกให้ความสนใจโดยหนึ่งในแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนที่หลายประเทศให้ความสนใจ และได้รับการยกย่องจากสหประชาชาติคือเศรษฐกิจพอเพียง (คริส เบเกอร์. 2550 : 1) ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งเป็นปรัชญาที่เน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงยั่งยืน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในทุกสาขา และทุกภาคการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550 : 31-46)

เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี สภาพพัฒนาเป็นข้อย่อที่คนทั่วไปใช้เรียกสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หน่วยงานนี้รัฐบาลก่อตั้งขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาติที่กำลังตกต่ำ เดิมชื่อว่าสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ มีหน้าที่หลักคือให้ความเห็น คำแนะนำ วิธีแก้ปัญหาเศรษฐกิจแก่รัฐบาล ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ

เศรษฐกิจพอเพียง ได้มีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง ในระยะ 5 -10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับความสนใจ เป็นพิเศษตั้งแต่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ปี 2540 จุดเริ่มต้นของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนี้เริ่มมาจากการอ้างอิงถึงพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ดำรัสไว้ในตอนหนึ่งว่า “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกต้องรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะอยู่มั่นคงก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป” จากพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2542 : 1) ดังกล่าวจึงเป็นการย้ำเตือนให้ระลึกถึงแนวทางในการดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับชาติ ตามหลักการพอเพียง หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนนำมาใช้แก้ปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดการจัดการศึกษาในโรงเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 ก :

2) ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีต่อผลกระทบ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในครอบครัว โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการนำความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการ ดำเนินการในทุกขั้นตอน การเสริมสร้างจิตใจในคนให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความ รอบคอบ ซึ่งจากแนวทางการวิเคราะห์เศรษฐกิจพอเพียง ถ้าวิเคราะห์ตามหลักสัจพจน์ธรรม 7 คือ ความมีเหตุผล (รู้เหตุ รู้ผล) ความพอประมาณ (รู้ตน รู้ประมาณ) มีภูมิคุ้มกันที่ดี (รู้กาล รู้บุคคล รู้ชุมชน) และมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้าน ร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก เน้นให้เด็ก และ เยาวชนไทย มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 ก : 3)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลเกี่ยวข้องกับสังคม อารมณ์ ความรู้สึกที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการ ซึ่งประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่นๆ ที่ชุมชนต้องการให้เกิดขึ้น เป็นลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพที่ดีงาม ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษา ต้องจัดทำร่วมกับชุมชน โดยคำนึงถึงวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของชุมชน (ศศิธร วีราวุธ. 2552 : 1) คุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่สถานศึกษาต้องนำมากำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ โรงเรียนนั้นต้อง สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะ เป็นพลเมืองไทยและพลโลก คือ รักษาชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและ

จุดเน้นของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 ก : 5) จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อ การขับเคลื่อนหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ของกระทรวงศึกษาธิการ (ROAD MAP) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 1) กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เส้นทางสู่ความสำเร็จการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ที่มุ่งหวัง พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข เป็นคุณภาพของเด็กไทยในอนาคต เป็นผู้ที่มีความสามารถ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ก้าวไกลสู่สากล และมีความเป็นพลเมืองที่ สมบูรณ์ ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนทุกระดับชั้น

คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ คือการอยู่อย่างพอเพียง มีเหตุผล รอบคอบมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยยึดหลักสัปปริสธรรม 7 คือ รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ประมาณ รู้เวลา รู้บุคคล รู้ชุมชน และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นแนวคิดมาจากหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงชีวิตที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงดำรงเพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจของประเทศไทย ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนเป็นกระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ก่อให้เกิดความเพียร ความอดทน สติ และปัญญา การช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน และความสามัคคีเกิดขึ้นในประเทศชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (2551 : 9) กำหนดว่าเป็นจุดเน้นเฉพาะที่เหมาะสมกับช่วงวัย และพัฒนาต่อเนื่องใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นคือมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (2549 : 3) และสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (2550 : 20) ตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่อย่างพอเพียง ดังจะเห็นได้จากการกำหนดจริยธรรม ด้านการอยู่อย่างพอเพียงไว้ในมาตรฐานที่ 1 ของมาตรฐานด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยตัวบ่งชี้ที่ 5 กล่าวว่า “ ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของ ส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า ” โดยผู้เรียนมีพฤติกรรมการใช้เวลา เงิน และทรัพย์สิน ทั้ง ส่วนตนและส่วนรวมตามความจำเป็นอย่างสมเหตุสมผลเกิดประโยชน์คุ้มค่า มีจิตสำนึก สาธารณะ และดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งโรงเรียนก็ต้องมีการดำเนินการให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับนโยบาย ดังนั้นการจะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้ เกิดกับผู้เรียน ควรมีเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ

รูปแบบการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เกี่ยวข้องกับการวัดจริยธรรมมี 3 ด้าน คือ วัดเนื้อหาจริยธรรม วัดความรู้สึกลงใจทางจริยธรรม และวัดพฤติกรรมแสดงออกทาง จริยธรรม ซึ่งการวัดพฤติกรรมนี้เป็นการวัดจริยธรรมได้ตรงจุดที่สุด เพราะจริยธรรมมองใน

แง่การพิจารณาตัดสินใจ การกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อพบสภาพความขัดแย้งทางจริยธรรมขึ้นมา การตัดสินใจจึงต้องใช้ค่านิยมหรือคุณธรรมระดับใด ระดับหนึ่งแล้วแต่มโนธรรมหรือจิตสำนึกที่สั่งสมอยู่ในใจคนนั้น การวัดการกระทำจึงสามารถทำได้หลายแบบ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ หรือใช้สถานการณ์ย่อย ๆ แล้วเขียนตัวเลือกให้ตอบ (ส่วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543 ก : 188-209) ลักษณะของเครื่องมือวัดที่ดีต้องผ่านการหาคุณภาพดังนี้ มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ความเชื่อมั่น และมีอำนาจจำแนก (อนูวัติ คุณแก้ว. 2549 : 151-154) นอกจากนี้เครื่องมือวัดที่ดีต้องสามารถตรวจและแปลความได้ตรงกัน รวมถึงใช้ง่ายไม่ยุ่งยาก ให้ผลคุ้มค่า ไม่สิ้นเปลืองแรงงาน เวลา และค่าใช้จ่ายมากเกินไป จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและการพัฒนาแบบวัดจริยธรรมด้านการอยู่อย่างพอเพียง พบว่า เครื่องมือที่ใช้วัดจริยธรรมการอยู่อย่างพอเพียงที่พบมาก คือ แบบทดสอบวัดจริยธรรมการอยู่อย่างพอเพียงที่เป็นตัวเลือก 4 ตัวเลือก เพื่อให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะของแบบวัดเป็นการกำหนดสถานการณ์แบบสอบตามมตราผ่านประมาณค่า และเครื่องมือวัดด้วยเงาอยู่อย่างพอเพียงที่พอพบบ้าง คือ แบบสำรวจตนเองและแบบสังเกตพฤติกรรมในการสร้างแบบวัดจริยธรรมที่เป็นตัวเลือกพบว่า ทฤษฎีที่นำมาใช้เพื่อกำหนดตัวเลือก ของแบบวัดคือทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ลักษณะของแบบวัดเป็นการกำหนดสถานการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้จริงในชีวิตประจำวัน เมื่อได้อ่านสถานการณ์ที่กำหนดนักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวและสามารถเลือกตอบตามระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่นักเรียนรู้สึกได้ การให้คะแนนสามารถแบ่งออกเป็น 3 , 4 , 5 และ 6 ระดับ ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับอายุของผู้ตอบจากการพิจารณาแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านการอยู่อย่างพอเพียง ที่เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ พบว่า จำนวนข้อในการวัดจริยธรรมด้านการอยู่อย่างพอเพียง สามารถวัดได้ในหลายด้านขึ้นอยู่กับวัย และความพร้อมของนักเรียน

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ช่วงอายุ 12 – 15 ปี) โดยเลือกใช้ลักษณะแบบวัดสถานการณ์คือ 1. ลักษณะของแบบวัดสถานการณ์เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ ใกล้เคียงกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันของนักเรียน 2. ผู้เรียนวัยนี้เป็นช่วงวัยรุ่น ระยะวัยแรกรุ่น (10-13ปี) และวัยรุ่นตอนกลาง (14 - 16 ปี) ที่สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านความคิดและปรับพฤติกรรมได้ และ 3. จากการส่งแบบสอบถามความต้องการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ผู้วิจัยส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียงเป็น 1 ใน 3 เรื่องที่ต้องเร่งพัฒนาอย่างเร่งด่วน 4. การอยู่อย่างพอเพียงเป็นคุณลักษณะเฉพาะที่กระทรวงศึกษาธิการเน้นเป็นพิเศษ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมองเห็นความสำคัญที่จะสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีคุณภาพ ลักษณะของเครื่องมือเป็นสถานการณ์สมมติให้นักเรียนเลือกว่าจะปฏิบัติอย่างไรหากอยู่ในสถานการณ์นั้น โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก มี 4 ตัวเลือก ในแต่ละตัวเลือกจะมีระดับคะแนน 1, 2, 3 และ 4 ตามการให้เหตุผล จากนั้นนำไปวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อต้องการทราบว่า คุณลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นกับนักเรียนหรือไม่ แล้วนำผลการวัดนั้นไปเป็นแนวทางพัฒนา นักเรียนให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

คำถามวิจัย

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง มีลักษณะ องค์ประกอบ และคุณภาพเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้าง และหาคุณภาพแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 34,951 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2554 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 379 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ คุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง

3. เนื้อหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งเป็น 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสัปปุริสธรรม 7

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

พฤษภาคม 2554 - กันยายน 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง

การอยู่อย่างพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่ มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับ พอประมาณมีเหตุผลในการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมี เหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการ กระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ บูรณาการตามหลักสัปปุริสธรรม 7 คือหลักธรรมของกนดี หรือ หลักธรรมของสัตบุรุษ 7 ประการ และคุณลักษณะ 3 ด้าน 2 เงื่อนไข

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดสิ่งที่ต้องการให้ เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ด้านการอยู่อย่างพอเพียง ซึ่งลักษณะของแบบวัดมี 4 ตัวเลือก โดยมีสถานการณ์บังคับ

คุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของแบบวัดทั้งรายชื่อและทั้งฉบับ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง(Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง ได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งตรวจสอบความเที่ยงตรงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) หมายถึง การตรวจสอบข้อมูลของข้อคำถามและความสอดคล้องของนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามอย่างเป็นระบบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ตรวจสอบโดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง(Construct Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด ตรวจสอบโดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้จัก (Known-Group Technique)

2. อำนาจจำแนกของแบบวัด(Discrimination) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดแต่ละข้อที่สามารถจำแนกหรือแยกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มที่มีการอยู่อย่างพอเพียงระดับสูงและกลุ่มที่มีความการอยู่อย่างพอเพียงควรปรับปรุง โดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

3. ความเชื่อมั่น(Reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดที่สามารถวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ได้คงที่แน่นอน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -coefficient)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้พัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีคุณภาพ ครูสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการใช้ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนได้

2. ได้พัฒนากระบวนการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูสามารถศึกษาขั้นตอนนำไปใช้ และพัฒนาให้ดีขึ้นได้

3. ได้ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านการอยู่อย่างพอเพียง ที่ครูและนักเรียนสามารถนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไปได้

4. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน
มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดและสามารถปรับตัวให้เข้ากับ
การเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ส่งผลให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY